

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3Co/261/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8715206890
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 03. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2017:8715206890.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šofrankovej a sudcov JUDr. Antónie Kandravej a JUDr. Elišky Wagshalovej v spore žalobcu: WM Consulting & Communication, s. r. o., so sídlom 921 01 Piešťany, A. Kmeťa 24, IČO: 34 127 798, právne zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Roman Kvasnica, advokát, s. r. o., so sídlom 921 01 Piešťany, Sad A. Kmeťa 24 proti žalovaným: 1. L. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. V. XXX, XXX XX W. V., 2. W. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. XXX, XXX XX W., prechodne bytom W. XXX/X, XXX XX Q., právne zastúpená: JUDr. Igor Šafranko, advokát, so sídlom Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, o zaplatenie 1 280,65 Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Poprad zo dňa 12. 02. 2016, č. k. 7C/285/2015-96 takto jednohlasne

rozhodol:

Zrušuje sa rozsudok vo vzťahu k žalovanému v 1.rade a v rozsahu zrušenia sa vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Poprad (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom žalobu zamietol a zaviazal žalobcu nahradiť žalovanej v 2.rade trovy konania predstavujúce trovy právneho zastúpenia v sume 469,79 Eur na účet právneho zástupcu JUDr. Igora Šafranka v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

2. Rozhodnutie odôvodnil zistením, že právny predchodca žalobcu V. V. a. s. na základe zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 20. 05. 2008 poskytol žalovaným úver vo výške 50 000 Sk (1 659,69 Eur) s premenlivou ročnou úrokovou sadzbou vo výške 12,35 %. Žalovaní sa zaviazali úver splácať spoločne a nerozdielne v 60-tich mesačných splátkach po 1 182 Sk (39,23 Eur) mesačne splatných k 20-temu dňu v kalendárnom mesiaci. Prvá splátka úveru bola splatná 20. 06. 2008, posledná splátka dňa 20. 05. 2013. Dňa 25. 09. 2014 bola pohľadávka V. V. a. s. voči žalovaným zmluvou o postúpení pohľadávok postúpená na žalobcu. V priebehu konania z dôvodu čiastočného späťvzatia žaloby súd uznesením zo dňa 12. 02. 2016 konanie v časti o zaplatenie sumy 637,02 Eur s prísl. zastavil. Za takejto procesnej situácie predmetom konania bol nárok o zaplatenie sumy 643,63 Eur bez príslušenstva. S poukazom na ust. § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 4 ods. 2 písm. i), ods. 3 zákona č. 258/2001 Z. z. súd uzavrel, že zmluva o úvere, ktorá je zmluvou spotrebiteľskou neobsahuje sumu, ktorú by v konečnom dôsledku mali spotrebiteľia zaplatiť, a preto je treba považovať úver za bezúročný a bez poplatkov. Žalovaní v skutočnosti obdržali od právneho predchodcu žalobcu titulom poskytnutého úveru sumu 48 101 Sk (v sume úveru 50 000 Sk predstavuje poplatok 1 899 Sk, ktorý bol uhradený z prostriedkov úveru), žalovaní doposiaľ uhradili sumu 1 597,12 Eur, čo predstavuje sumu 48 114,84 Sk, čím je úver už splatený. Keďže žaloba nebola podaná dôvodne, súd návrh zamietol.

3. O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p. a úspešnému účastníkovi priznal náhradu trov konania predstavujúce trovy právneho zastúpenia v sume 469,79 Eur.

4. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Uviedol, že odvolanie výhradne smeruje len voči tej časti rozsudku súdu prvej inštancie, ktorá sa týka žalovaného v 1.rade. Dôvodom odvolania je existencia právoplatného rozhodnutia vo vzťahu k žalovanému v 1.rade a právoplatným rozhodnutím je platobný rozkaz vydaný tamojším súdom zo dňa 26. 08. 2015, č. k. 7C/285/2015-28. Proti tomuto platobnému rozkazu podala odpor s odôvodnením len žalovaná v 2.rade, žalovaný v 1.rade napriek tomu, že mu bol platobný rozkaz riadne doručený, odpor nepodal. Procesným dôsledkom tohto konania žalovanej v 2.rade a nekonania žalovaného v 1.rade bolo zrušenie platobného rozkazu len vo vzťahu k žalovanej v 2.rade a nadobudnutie právoplatnosti a vykonateľnosti platobného rozkazu vo vzťahu k žalovanému v 1.rade. V danom prípade ide o samostatné procesné spoločenstvo na strane žalovaných, čo odôvodňuje aplikáciu ust. § 174 ods. 2 veta druhá Občianskeho súdneho poriadku, teda podanie odporu žalovanou v 2.rade nespôsobilo zrušenie platobného rozkazu voči žalovanému v 2.rade. Poukázal na ust. § 174 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku s tým, že rozhodnutie súdu o tom, o aké procesné spoločenstvo ide, musí vychádzať z hmotnoprávneho vzťahu medzi účastníkmi konania. Na strane žalovaných z hľadiska hmotného práva existuje pasívna solidarita. Z podstaty pasívnej solidarity medzi žalovanými vyplýva, že žalobca sa mohol domáhať zaplataenia pohľadávky od ktoréhokoľvek zo žalovaných, a to v celom rozsahu. Pri pasívnej solidarite vznikol medzi účastníkmi konania hmotnoprávny vzťah, na základe ktorého žalovaní mali uhradiť žalobcovi predmetnú pohľadávku spoločne a nerozdielne. Pri takomto hmotnoprávnom základe vzniklo medzi žalovanými samostatné procesné spoločenstvo, čo vyplýva už len z toho, že žalobca sa mohol domáhať zaplataenia celej pohľadávky, od ktoréhokoľvek zo žalovaných. Na základe hmotnoprávneho vzťahu medzi žalovanými vzniklo v tomto konaní samostatné procesné spoločenstvo. Súd prvej inštancie mal správne aplikovať ust. § 174 ods. 2 veta druhá Občianskeho súdneho poriadku a v konaní nepokračovať so žalovaným v 1.rade. Navrhol, aby odvolací súd zrušil rozsudok v odvolaní napadnutej časti a konanie voči žalovanému v 1.rade zastavil. Zároveň žiadal, aby súd zaviazal žalovaného v 1.rade nahradiť trovy konania žalobcovi.

5. Odvolací súd v zmysle zásad ust. § 379 a § 380 CSP preskúmal rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania a zistil, že nie sú splnené podmienky ani pre potvrdenie, ani pre zmenu rozsudku v jeho napadnutej časti. Odvolaním nebol napadnutý výrok rozsudku, ktorým bola žaloba zamietnutá vo vzťahu k žalovanej v 2.rade a ktorým bolo rozhodnuté o náhrade trov konania medzi žalobcom a žalovanou v 2.rade, preto rozsudok v tejto časti nadobudol právoplatnosť.

6. Ust. § 174 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30. 06. 2016 upravovalo dva právne následky podania odporu s odôvodnením jedným zo žalovaných:

- a) pri nerozlučnom a nútenom procesnom spoločenstve sa zruší platobný rozkaz v celom rozsahu,
- b) pri samostatnom procesnom spoločenstve sa zruší platobný rozkaz iba voči žalovanému, ktorý odpor podal.

7. Z obsahového spisového materiálu vyplýva, že žalovaný v 1.rade a žalovaná v 2.rade uzavreli manželstvo dňa XX. XX. XXXX. Ich manželstvo bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Poprad sp. zn. 15P/16/2014 (č. I. 73). V danom prípade právny predchodca žalobcu V. V. a. s. uzatvorila so žalovanými v 1. a 2.rade zmluvu o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX dňa 20. 05. 2008. Poskytnutý úver sa žalovaní zaviazali splácať v mesačných splátkach po 1 182 Sk vždy k 20. dňu v kalendárnom mesiaci. Splatnosť prvej splátky bola dňa 20. 06. 2008 a splatnosť poslednej splátky 20. 05. 2013. Z uvedeného vyplýva, že zmluva o splátkovom úvere bola uzatvorená za trvania manželstva žalovaných v 1. a 2.rade. Za takéhoto stavu v čase vydania platobného rozkazu dňa 26. 08. 2015, č. k. 7C/285/2015-28, išlo o pohľadávku 1 280,65 Eur s prísl., ktorá spadá do nevyporiadaného bezpodielového spoluvlastníctva manželov - žalovaných v 1. a 2.rade. Vychádzajúc z hmotnoprávneho vzťahu medzi účastníkmi konania, odpor podaný jedným dlžníkom, ktorý je spoluvlastníkom k nevyporiadanému bezpodielovému spoluvlastníctvu manželov má dopad aj na druhého z bývalých manželov, pretože ide o také spoločné práva a povinnosti, že sa rozhodnutie musí vzťahovať na obidvoch bývalých manželov. Preto ak odpor proti platobnému rozkazu podal len jeden z bývalých manželov, podaný odpor má účinky aj vo vzťahu k druhému manželovi. Z tohto dôvodu správne postupoval súd prvej inštancie, ak po podaní odporu proti platobnému rozkazu v ďalšom konaní konal s obidvoma žalovanými v 1. a 2.rade.

8. V danom prípade ide o nerozlučné a nútené procesné spoločenstvo na strane žalovaných, čo odôvodňuje aplikáciu ust. § 174 ods. 2 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku, teda podanie odporu

žalovanou v 2.rade spôsobilo zrušenie platobného rozkazu aj vo vzťahu k žalovanému v 1.rade. Preto odvolací súd sa nestotožňuje s odvolacou námietkou žalobcu o existencii prekážky právoplatne rozhodnutej veci vo vzťahu k žalovanému v 1.rade.

9. Odhliadnuc od vyššie uvedeného, odvolací súd k veci samej uvádza, že bolo chybou súdu prvej inštancie, ak prednostne v konaní neskúmal, či je daná aktívna legitímácia žalobcu na podanie žaloby.

10. Aktívnu vecnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou súdneho konania (porov. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. 6. 2010, sp. zn. 2Cdo 205/2009).

11. Ako vyplýva z obsahu žaloby dňa 25. 09. 2014 uzatvorila V. V., a. s. ako postupca a žalobca ako postupník zmluvu o postúpení pohľadávok č. XXXX/XXXX/G... Oznámeniami zo dňa 07. 10. 2014 upovedomila V. V., a. s. žalovaných o postúpení pohľadávky, ktorá je predmetom tohto konania (č. I. 9 - 10 spisu). Aj keď ide o významný dôkaz - Zmluva o postúpení pohľadávok č. XXXX/XXXX/G., ktorou žalobca preukazuje aktívnu legitímáciu na podanie žaloby v spisovom materiály absentuje.

12. V zmysle § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách môže byť spôsobilým predmetom postúpenia iba pohľadávka alebo jej časť, ktoré sú už (1) splatnými, a to za predpokladu predchádzajúcej (2) písomnej výzvy po tom, čo bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky.

13. Odvolací súd v tomto smere dáva do pozornosti uznesenie Krajského súdu v Bratislave vo veci 6Co 203/2015, ktoré sa týka postupovania pohľadávok právneho predchodcu žalobcu (postupcu v predmetnom konaní), na odklon od ktorého nevidí dôvod a v plnom rozsahu sa s jeho závermi stotožňuje cit.: „Predmetný splátkový úver vo výške 29.000,- Sk (962,62 eur) poskytla žalovanej V. V., a. s. na základe zmluvy z 28. 8. 2006. V zmysle tejto zmluvy mala konečná splatnosť úveru nastať dňa 20. 8. 2011. Pohľadávku z tohto úveru V. V., a. s. postúpila Advokátskej kancelárii Havel & Holásek, spol. s r. o. (právny zástupca žalobcu) zmluvou o postúpení pohľadávok z 21. 10. 2010. Z Čl. 7.6 bod 7.6.1 Všeobecných obchodných podmienok V. V., a. s., v prípade porušenia zmluvnej povinnosti zo strany dlžníka bola V. V., a. s., oprávnená okrem iného vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru alebo zmluvu o úvere vypovedať, prípadne od nej odstúpiť. V. V., a. s., nevyužila ani jednu z týchto možností a pohľadávku teda postúpila spomenutej spoločnosti bez toho, aby úver nadobudol mimoriadnu splatnosť, resp. bez toho, aby zmluvný vzťah zanikol výpoveďou zmluvy o úvere alebo odstúpením od nej. Táto skutočnosť je zrejmá z toho, že až žalobca (po tom, ako mu pohľadávku postúpila spoločnosť Havel & Holásek, spol. s r. o.) vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru a to listom zo 4. 7. 2011 (č. 1. 13). Pokiaľ nebola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru, resp. pokiaľ zmluvný vzťah nezanikol výpoveďou zmluvy o úvere, resp. odstúpením od nej, nie je možné urobiť záver o tom, že by úver s úrokmi z neho vo výške 18,60 % ročne bol splatný. Splatnými sa do tej doby mohli stať len jednotlivé splátky úveru, so zaplatením ktorých bola žalovaná v omeškaní. Z ust. § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. (zákon o bankách) vyplýva, že banka môže postúpiť inému subjektu iba tú časť pohľadávky, ktorá zodpovedá nesplácanému dlhu. Dôvodová správa k tomuto ustanoveniu (pôvodne išlo o § 92 ods. 7) doslova uvádza: „V odseku 7 sa upravuje možnosť použiť inštitút postúpenia svojej pohľadávky zodpovedajúcej nesplácanému dlhu, a to aj osobe, ktorá nie je bankou.“ Pokiaľ teda V. a. s., postúpila zmluvou z 21. 10. 2010 predmetnú pohľadávku z úveru v celom rozsahu Advokátskej kancelárii Havel & Holásek, spol. s r. o., postupovala v rozpore s § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. Totiž keďže ku dňu postúpenia pohľadávky nebol splatným celý úver (nedošlo k vyhláseniu jeho mimoriadnej splatnosti), V. a. s., nebola oprávnená postúpiť svoju pohľadávku z úveru, vrátane úrokov z neho v celosti inému subjektu. Zmluva o postúpení pohľadávok z 21. 10. 2010 je preto neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 Obč. zák. Vzhľadom na to v súlade so zásadou, že nikto nemôže na iného previesť viac práv, než má, je neplatnou aj zmluva z 1. 12. 2010, ktorou Advokátska kancelária Havel & Holásek, spol. s r. o., postúpila predmetnú pohľadávku žalobcovi. Žalobcovi preto v spore chýba aktívna vecná legitímácia. Odvolací súd poukazuje tiež na to, že žalobca nie je subjektom oprávneným poskytovať úvery, a preto ich nemôže vo vlastnej rézii ani spravovať. Vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru je pritom úkonom, ktorý možno podradiť pod pojem

spravovanie úveru. Vzhľadom na to žalobca zrejme nebol oprávnený vyhlásiť mimoriadnu splatnosť predmetného úveru.“

14. Z doposiaľ vykonaného dokazovania vyplýva, že postupca neukončil záväzkovo-právny vzťah uzatvorený medzi postupcom na jednej strane a žalovanými na strane druhej, nebola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru, zmluva nebola vypovedaná a taktiež nedošlo k odstúpeniu od zmluvy. Žalobca v konaní nepreukázal žiadne dôkazy, ktoré by danú skutočnosť - ukončenie zmluvy - preukázali.

15. Odvolací súd zároveň poukazuje na to, že žalobca, okrem toho, že nepredložil v konaní zmluvu o postúpení pohľadávok č. XXXX/XXXX/G., nepreukázal zaslanie a ani doručenie písomnej výzvy (banky) po tom, čo boli žalovaní (klienti banky) nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splácaním jednotlivých už splatených splátok. Týmito skutočnosťami sa súd prvej inštancie nijako nezaoberal a nevysvetlil, prečo napriek uvedenému považoval aktívnu legitimáciu žalobcu za danú.

16. Za takejto situácie odvolací súd postupom podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušil rozsudok vo vzťahu k žalovanému v 1.rade a vec v rozsahu zrušenia vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

17. Úlohou súdu prvej inštancie po vrátení veci bude vyzvať žalobcu na predloženie zmluvy o postúpení pohľadávok a v zmysle vyššie uvedeného posúdiť platnosť zmluvy o postúpení pohľadávok a aktívnu legitimáciu žalobcu. Súd prvej inštancie svoje závery odôvodní v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP tak, aby jeho rozhodnutie bolo presvedčivé.

18. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).